

## Akatist Izbaviteljnic

### Kondak 1.

Ne daj neprijateljima našim da nam nanose zlobu i od Gospoda našeg da nas potpuno odvoje, a nas nauči da Ti radosni pevamo:

Raduj se Izbaviteljko naša, od nevolja, beda i pogibeli, spasavajući nas i od svih onih koji nam nanose nevolje.

### Ikos 1.

Mnoštva Angela, po Tvojoj zapovesti, naoružava se, Mati naša, da nas izbave od nevolja, a Ti pak primi molitvu ovu:

Raduj se, Ti Koja nam šalješ anđele da nas spasavaju!

Raduj se Carice, Koja nam gornjim činovima nebesku pomoć daruješ!

Raduj se, anđelima zapovedaš da nas čuvaju!

Raduj se, angelskim vojskama neprijatelje naše poražavaš!

Raduj se Izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibeli, spasavajući nas i od svih onih koji nam nanose nevolje.

### Kondak 2.

Oni koji su u nevoljama, videći toliko veliku pomoć Tvoju, srdačno Te prizivaju, i počinju neprestano pevati Sinu Tvome: Aliluja.

### Ikos 2.

Razumeše mnogi, Izbaviteljko, da Te je, stradajućim u svetu darovao Sin Tvoj, radi toga Ti ovako pevam:

Raduj se, jer si onih koji su nevoljama, mati!

Raduj se, stradajućih uteho!

Raduj se, bolnih isceljenje!

Raduj se, nadanje onih koji su izgubili nadu!

Raduj se Izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibeli, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje.

### Kondak 3.

Sila Višnjega darovana Ti je da pomažeš svetu i nama, koji u nevoljama ginemo, a od Tebe neće biti izbavljen onaj ko ne poje Sinu Tvome: Aliluja.

### Ikos 3.

Imajući nedostižnu ljubav prema rodu ljudskom, Bogomati; čije uzdahe Ti nisi primala? Čije suze nisi otirala? i koga nisi prinudila da Ti vapije:

Raduj se, jer si onih koji su u bedama brzo uslišenje!

Raduj se, mučenih i nevoljnih uteho!

Raduj se, onih koji ginu brzo spasenje!

Raduj se, zarobljenih oslobođenje!

Raduj se Izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibije, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje.

### Kondak 4.

Spasi nas, Izbaviteljko naša, od bura i naleta beda, na nas koji ginemo. Pogibelnu buru na zemlju našu ukroćuješ i primaš nam pesmu: Aliluja.

### Ikos 4.

Slušaše rod ljudski o Tvojjoj, prema hrišćanima divnoj ljubavi, i o Tvome moćnom izbavljenju, od svakih, nailazećih na nas nevolja, nauči se da Ti peva:

Raduj se, ljudskog roda, od beda izbavljenje!

Raduj se, žiteljskih bura prekraćenje!

Raduj se, uninija progoniteljnice!

Raduj se naša, posle skorbi, darodavko radosti!

Raduj se, izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibeli, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje!

### Kondak 5.

Upodobljavajući se od Boga vođenoj zvezdi, razgoneći mrak i tamu u ogrehovljenim srcima, molim Ti se, da svetom ljubavlju Tvojom vidim Gospoda i zapevam Mu: Aliluja.

### Ikos 5.

Videvši ljudi Rusije Tvoje, neočekivano od mnogorazličnih beda izbavljenje, radosno Ti pevaju ovako:

Raduj se, u bedama naša pomoćnice!

Raduj se, skorbi naših ublanjenje!

Raduj se, nevolja naših odagnanje!

Raduj se, u skorbama uteho!

Raduj se, izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibije, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje.

Kondak 6.

Iscljeni, utešeni, obradovani, i spaseni Tobom od beda, propovedamo Tvoju pomoć i ljubav, Mati, i pevamo Tvome najveličanstvenijem Sinu: Alieluja.

Ikos 6.

Zasijala si nam svetlost spasenja u magli pogibli, ograđujući nas i upućujući nas da Ti pevamo:

Raduj se, jer maglu grehova naših razgoniš!

Raduj se, jer grehovnu tamu odgoniš!

Raduj se, jer mrak duše moje prosvećuješ!

Raduj se, jer svetom radošću dušu obraduješ!

Raduj se, Izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibeli, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje.

Kondak 7.

Hoteći pasti u potpuno očajanje, jer su me sa svih strana bede pritisle, setih se Tebe, Izbaviteljko, i obodrih se i uteših, pevajući Sinu Tvome: Aliluja.

Ikos 7.

Novu i neobičnu Svoju milost nam pokaza, i pod moćnu ruku Tvoju nas primi, da Ti mi odavde vapijemo:

Raduj se, Moćna Carice!

Raduj se, jer si nas pod Tvoju moćnu zaštitu primila!

Raduj se, jer si nam Svoju zaštitu darovala!

Raduj se, Ti, Koja neprijatelje naše posramljuješ!

Raduj se, Izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibeli, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje.

Kondak 8.

Neobično je čudo videti na pogubljenje određene i u nevolji utamničene bez broja, koji žele od Tebe zadobiti spasenje i izbavljenje, sveljubljeno pevajući Bogu: Aliluja.

Ikos 8.

Svi koji su u mraku skorbi, svi vitlani burom nevolja pridite ka dobrom pristaništu i našoj pomoći, Djevi Izbaviteljki, vapijući joj:

Raduj se, izvore radosti!

Raduj se, nevolja prognanje!

Raduj se, beda olakšanje!

Raduj se, svakog spokoja darodavko!

Raduj se, Izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibeli, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje.

Kondak 9.

Sva priroda ljudska Te hvali, svi opevaju Tvoje moćno i mnogorazlično izbavljenje. Umesto nevolja daješ radost onima koji poje: Aliluja.

Ikos 9.

Obezumiše se mnogoumni mudraci videći Tvoje brzo i čudesno izbavljenje u nevoljama stradajućih i ništa nam ne govoreći, pojeći Ti:

Raduj se, čudesima svet zadržuješ!

Raduj se, čudesima nas ukrepljuješ!

Raduj se, bezbožne čudesima istrebljuješ!

Raduj se, jer neprijatelje Božijom silom posramljuješ!

Raduj se, izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibije, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje.

Kondak 10.

Želeći spasti svaku dušu ljudsku, i svom ljubavljju brinući se za nju, dokle je ne naučiš da peva Sinu Tvome: Aliluja.

Ikos 10.

Javi se ikona Tvoja, Izbaviteljko, kao izgraditeljka hrišćanskog mira. Svaku dušu od neprijatelja ograđujući, u pravoslavnom svetu, čudesima se proslavi, a Tebe ljudi Božiji opevaju:

Raduj se, Nastavnice naša, jer si Svetu Goru Atonsku žrebom za sebe izabrala!

Raduj se, Izbaviteljko naša, Tvojim blagoslovom Novi Aton se blagoslovi!

Raduj se, jer si, svojim zemnim javljanjem ikone Tvoje, veselje naše, iznamenje nerušimog saveza i udela sa nama!

Raduj se, večna radosti naša, Koja si blagoizvolela da se čudesno staraš o mladoj Novo - Atonskoj obitelji!

Raduj se, izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibeli, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje.

Kondak 11.

O, izbaviteljko, pomози nam sada, krivoverje evo uhvatilo maha, ekumensku jeres prihvataju mnogi, pravu veru gube, nema Božjeg straha. I svejeres novu usvajaju, hvale, zemne im se duše u jeresi guše. O, Izbaviteljko Ti pomози nama, da nam pravoverje osvećuje duše, i da duše naše kliču Bogu svome, Aliluja poje Tvorcju nebesnome. (Ovaj Kondak dopisao prevodilac)

Ikos 11.

Kao lučezarno svetilo, javi nam se Tvoja ikona, Izbaviteljko, Sijajući svetlošću u grehovnom mraku, upućujući nas da Ti pevamo:

Raduj se, jer nas od gladi izbavljaš, i štetočine od biljaka odgoniš!

Raduj se, jer useve i šume i sve što raste od propasti spasavaš!

Raduj se, zemljoradnika koji imaju nevolje uteho i njihovog truda blagoslove!

Raduj se, Izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibeli, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje.

Kondak 12.

Blagodat, koja od ikone Tvoje, teče, Izbaviteljko, struje isceljenja obilno izliva i srca veseljem oživljuje, da sve pobeđuju i da sve vole i pevaju Tebi Mati, i Sinu Tvom i Bogu: Aliluja.

Ikos 12.

Opevam isceljenja, opevam i vaskrsenje mladića Anastasija i pevajući kličem:

Raduj se, jer mrtve vaskrsavaš! Raduj se, umrlo srce oživljuješ!

Raduj se, od smrti i večnoga ognja izbavljaš!

Raduj se, posmrtno naše upokojenje i zaštito!

Raduj se, izbaviteljko naša od nevolja, beda i pogibeli, spasavajući nas od onih koji nam nanose nevolje.

Kondak 13.

O Svehvalna i Sveljubima naša Mati, smiluj mi se sada i pomozi, izbavljajući nas od ljutih i istinski neizlečivih naših žalosti. Nauči nas srdačno pevati Bogu koji i nas od njih oslobađa: Aliluja. (tri puta)

**Zatim Ikos 1. i Kondak 1.**

MOLITVA

O MAJKO BOŽIJA, POMOĆI I ZAŠTITO NAŠA, BUDI IZBAVITELJKA NAŠA, U TEBE SE NADAM I UVEK IZ SVE DUŠE TE PRIZIVAM: SMILUJ SE I POMOZI, SAŽALI SE I IZBAVI, PRIKLONI UHO TVOJE I PRIMI NAŠE SUZNE I ŽALOSNE MOLITVE, I AKO HOĆEŠ USPOKOJ NAS I OBRADUJ, NAS KOJI IMAMO LJUBAV PREMA TVOME BESPOČETNOM SINU I BOGU NAŠEM.

A M I N.

Praznovanje ikone Izbaviteljke se vrši 17. oktobra.

Žitije

Početakom 19. veka na Atonu je provodio inočki život znameniti podvižnik Konstantin Teodul. Kod njega se nalazila čudotvorna ikona Bogorodice, na kome je ona naslikana mlađa od srednjih godina. Posle smrti tog podvižnika, ikona je prešla u vlasništvo Konstantinovog učenika starca Martinijana, koji je došao na Aton iz Grčke 1821. god. U početku 1821. godine Marti-nijan je otišao sa Atosa u Grčku u mesto Mavrovoni, koje se nalazili u eparhiji Sparti. Žitelji tih mesta su imali strašnu nevolju. Njihova polja i šume i sve rastinje bilo je opustošeno skakavcima.

Podigavši se oni su istrebili sve što im je bilo na putu. Mesna uprava je izgnala narod na polja da ih zaustavlja i skuplja i uništava, odnosi u jame i pali. No sve te mere su bile nemoćne u borbi sa užasnim neprijateljem, i pokazalo se što su više skakavce ništili sve ih bivalo više. Najzad su u užasu, u došli u lavru Aleksija Čoveka Božijeg, koja je bila blizu nesrećnog okruga. Oni su u čast svetih moštiju ugodnika Božijih počeli vršiti krsnim vhomom na svoja polja sa molebnom. No skakavci su se razdražili tim molebnom, da su počeli napadati i na ljude, prvenstveno za oči. Tako da su se žitelji tog mesta i sveštenici u užasu razbežali do svojih staništa. O toj nevolji saznao je starac Martinijan. Onima koji su mu bili poslani posle molebna je rekao: Zar je moguće da je tako slaba vaša vera, pošto niste umolili Gospoda. Udružimo naše molbe. Na kraju saberite starce koji žele doći, da pribegnemo ka moćnom i svesilnom zastupništvu Vladarke neba i zemlje; i da iznesemo njenu svetu ikonu, i da se zajedno pomolimo, i verujem da Gospod neće prezreti naše smirene i usrdne molitve upućene Njemu, posredništvom svoje Matere, i izbaviće ovaj kraj od svake nevolje. Nadajući se u milostivo zastupništvo Bogomaterne, nisu se samo skupili starci nego i žene, pa čak i deca. Došla su i četiri sveštenika. Po savetu starca organizovan je i krsni vhod. Noseći svetu ikonu pošli su na polja. Tu je Martinijan postavio nošenu ikonu na zemlju, i pred njom su se, sa usrdnom molitvom svi poklonili. Nebeska Vladarka nije odbacila molitve vernih slugu Sina Svoga, i Boga našeg. Divnim znamenjem svoje moći ona je uništila skakavce. Odjednom je naletelo veliko mnoštvo ptica koje su se ustremile na skakavce. Skakavci su se podigli sa polja i poleteli tako zbijeni da su zasenili sunčanu svetlost.

U tom selu Mavrovani ležao je jedan teško bolestan dečak. Bolest ga je mnogo mučila, i roditelji su rešili da pričeste svog sina Sv. Tajnama. Pozvani sveštenik je to smetnuo s uma i nije došao. I starac Martinijan je čuo da je on tražio da mu se donesu Sveti Darovi, i pozvao je sveštenika. Kad su oni došli u dom, bili su poraženi, jer je dečak već bio umro. Jerej je zamolio Martinijana da donese i svoju ikonu, da se tu pomole Carici nebeskoj za dete. Starac je video duboku veru njegovu i duboku veru smirenih roditelja umrlog. Otišao je i doneo svetu ikonu i položi na dečakov odar. Posle molitve starac je, tri puta zakrstio ikonom umirućeg, i dečak je neočekivano otvorio oči. Njega su, po savetu Martinijana pričestili, i dečak je ustao kao potpuno zdrav. Po ozdravljenju dečak je bio postrižen u inoka sa imenom Aleksije, uzeo je ime monaha, koji se dugo pre njega podvizavao na Atonu. Vest o tome se veoma razglasila. Mnoštvo nemoćnih, i koji su stradali od duševnih i telesnih neduga, dolazilo je do ikone Bogomaterne, i svi koji su joj sa verom priticali dobijali su milostivo zastupništvo. Od ikone su se neprestano izlivala čudotvorsta, tako da se uvećao broj bogomoljaca, da je kelija gde je prebivao starac bila prepuna. Bežeći od mirske sujete, i želeći sebi dobro, smireni starac reši da se udalji u takvo mesto, gde ga niko ne bi mogao naći. Sa tom mišlju on je došao do morskog brega i uskoro pronašao nad morem okomitu stenu sa pećinom koja je bila pogodna za podvizavanje. Martinijan se obradovao što će moći da se potpuno odvoji od ljudi. No Presveta Djeva je drugačije blagoizvolela. Jedne noći dok se podvižnik molio u pešteri, u

vreme molitve on je čuo neki glas koji mu je govorio da ne skriva kod sebe čudotvornu ikonu i da služi dobru i nevoljama bližnjih. Martinijan se izgovarao da je nemoćan i star. Glas je nastojao da učini kako mu je zapovedeno govoreći da to sve ispuni radi slave Matere Božije. Kada je starac završio svoju molitvu, predao se kratkom odmoru. U to vreme druga neobična svetlost je zasijala u pešteri. Starac je video sijajući stub od neba do zemlje, i pri tom je ponovo čuo glas koji mu zapoveda da ostavi zatvorništvo i ide da posluži bližnjima.

Okolnim žiteljima otkriveno bude mesto prebivanja podvižnika. Jedna Jelena posednuta demonom, sve je vreme vikala gde se nalazi mesto gde se krije starac, i da se kod njega nalazi ikona Majke Božije koja je može isceliti. Demon koji je obitavao u toj ženi bio je veoma žestok i ljut. Svima koji su prilazili ka Jeleni on je govorio skrivene grehe. Jedan blagočestivi jerej reši da dođe u dom Jelenin i da očita nad posednutom molitve zaklinjanja. No bolest je bila napala na sveštenika, i počela grozno mučiti služitelja Božijeg. Ne obazirući se na svu viku demonsku sveštenik je produžio čitati molitve u kojima se molio da se izгна demon iz žene. I nečestivi duh veoma nateran od staraca i jerejskim zaklinjanjem, i silom Božijom, pokazao je mesto gde se skriva Martinijan. Sutradan ujutru starac ču žamor mnoštva naroda koji su se bili skupili pod stenom, koji su ga umoljavali da siđe k njima kojima je potreba pomoć jer stradaju. Shvativši da je to volja Božija, povinova se i pođe u dom gde su ga zvali. Prvo je došao demonom posednutoj Jeleni. Kako se on približio njenom domu, bolesnica je pala u nesvest i počela besneti i vikati. Kada je starac došao u dom, i postavio ikonu Bogomateri, i položio pred ikonu nekoliko poklona od priložnika, demon je sa velikim stenjanjem nepovratno izišao iz žene. Bolesnica je došla sebi i sa usrdnom molbom zablagođarila Bogorodici. Ostavivši prilog pred ikonu, ona je postala potpuno zdrava. Mnogo je bilo i drugih isceljenja đavoimanih pred ikonom Bogomateri. Pošto su se neprestano dešavala čuda pred ikonom, to je i narod neprestano dolazio Martinijanu. Starcu su postala teret ta sobranja, i na kraju, reši da ode u svoju obitelj. Kada je narod saznao o njegovoj nameri, u velikom mnoštvu je pratio podvižnika na dalekom rastojanju. Sa velikim plaćem su se rastali od starca. Kako su i u koje mesto ulazili, ikona Bogomateri je stalno izlivala milost na to mesto. Posle dolaska na Aton, u manastir velikomućenika Pantelejmona, Martinijan se ubrzo prestavio u Gospodu. Sveta ikona Bogomateri je postala dragoceno nasleđe obitelji. Tu je česni Njen lik ostao do 1889. god. Nastojatelj Pantelejmonske obitelji arhimadrit Makarije zaveštao je ikonu Izbaviteljku na blagoslov tada novoustrojenoj Novo - Atonskoj obitelji Simona Konstantina na Kavkazu. Posredstvom ikone, njen čudotvoran lik izbavio je pogibije Gospodara Imperatora Aleksandra 3. sa porodicom, pri sudaru vozova na stanici Borki, a takođe i naslednika prestola, velikog kneza Nikolu Aleksandroviča u gradu Otsu (Japonija) od ruku ubica.

Po ikonografskom tipu ikona je Odigitrija. Praznovanje ikone Izbaviteljnice se vrši 17. oktobra.

